

ČÍM ZAČÍNÁ NADĚJE

Vložil/a benesova, Pá, 23/12/2011 - 16:45

Původ materiálu: David Balcar, aktualizovala Radka Včelná

Biblický oddíl: Zjevení 2

Biblický oddíl: Zjevení 3

Datum přípravy: Ne, 16/12/2012

1. MOTIVACNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

Co můžete udělat pro toho, kdo je dlouho nemocný, koho postihl nějaký malér?

Motivaci necháváme společnou pro mladší i starší. Nechte chvíli plynout nápady, děti nemusí hned přijít s tím, že mu napíší dopis. K „psaní“ však dojděte a zkuste ho připadně odlišit od esemesky – SMS je rychlá, ale dopis jde líp prohlížet, může se tam namalovat/nalepit obrázek, může se povsit nad postel...)

2. Poznámky k textu a jeho katechetickému využití

– **apokalyptika jako zpusob zstvování:** texty této i přesíťší úlohy (Zj 21-22) patří svým žánrem mezi tzv. apokalyptickou literaturu. Vznik a rozvoj tohoto zpusobu zstvování souvisí s dšinnými událostmi, které pro Izrael a později pro církve představovaly hrozbu likvidace (makabejské války v 2. stol. př. Kr., pád Jeruzaléma r. 70 n. l., pronásledování křesťanů za císaře Domitiána – 90. léta n. l.). V době, kdy jsou v naprosté pévaze ti, kdo se otevřeně staví proti Hospodinu, Ježíši Kristu a jejich vyznavačům, povstávají svdkové víry, kteří zstvují, jak víra události, které nutí k naprosté beznaději, smí uchopit. Literární formou, kterou je toto svdectví vyjádřeno, je *apokalypsis*, tj. „odhalení, vyjevení“. Ježíš Kristus jako poslední Pán dšin dává svým svdkům nazít, že řádění rouhačství, nevěry, násilí a nespravedlnosti není poslední (co do řasu i významu), nýbrž předposlední kapitolou dšin spásy. Víra je zvána, aby i uprostřed takového bšení počítala s budoucností, která patří Božímu království – a svtlo jeho vítězství „poušt“ i do naprosté potemnělé pšítomnosti.

Základním úelem biblické apokalyptiky je tedy **posílit vřnost společenství**, které je otřeseno rozsahem nepřátelství; upevnit a **prohloubit důvěru** v Boží a Kristovo panství; **vysvobodit** mentalitu víry **ze spárš osudovosti** (tj. dát poznat, že rozhodující pro životní nasřování, myšlení i rozhodování a jednání nejsou právě panující režimy a okolnosti, ale zaslíbení Božího království); **ujistit pšítomnou Kristovou solidaritou**.

Biblická apokalyptika (narozdíl od mimobiblické – Sybillina proroctví apod.) nepíše jízdní řád dšin stvoření (co, jak a kdy proběhne, co bude následovat), ale výrazně nechává zaznít naději, že poslední slovo má Ježíš Kristus a jeho dílo vykoupení. Vzkřísžený Pán zstvává poslední a svrchovanou autoritou.

– **kult císaře a pronásledování:** obecná shoda panuje v tom, že kniha Zjevení je psána v situaci pronásledování za císaře Domitiána. Ten se rozhodl využít již existujícího kultu císaře (s příslušnými počtami a vyznáním „císař je Pán“) jako sjednocující prvek v římské říši. V maloasijské oblasti bylo pak náboženské rozpoložení tamější společnosti obzvlášť vstřicné vřši takovýmito kultům. Když se křesťané ukázali jako ti, kdo pro vřnost Pánu – Ježíši odmítají vzdát božskou počtu pánu – císaři, vyprovokovali tu pogromy a pronásledování.

– **maloasijské sbory** mají svá sídla vesměs v obchodních, hospodářských ři politických „uzlech“ (snad jen Thyatiry nebyl tak známé). Podrobné informace přináší např. výklad Jiřého Ottera *Dopisy adřím/Odměny vítězšm* (Kalich, Praha 1993). Podle něj souvisejí jednotlivé atributy, zmiřované v tom kterém dopise, s charakteristikou místa.

– **svdek presbyter Jan:** povoláním svdkem, který má vyřídít „pravé slovo v pravý řas“, je presbyter Jan, který byl jako představitel sboru deportován na ostrov Patmos (př tu pracoval v císařských dolech na rtu?). Prožil vytržení ducha v den Pánu (Zj 1,10-11) – obdobné povřšení jako proroci, kteří byli povřšeni, aby svým posluchačům posléze vyřídili, jak to vlastně všechno je (viz např. Iz 6, Ez 1). Přitom se mu dal poznat Vzkřísžený Pán a povřřil ho napsáním povzbudivých a zároveň kritických listů.

ČÍM ZAČÍNÁ NADĚJE

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Ze zpřesnění a adresné konkrétnosti vyplývá prorocká povaha textu, zejména 2. a 3. kapitoly. Proroctví není předpověď, ale slovo, které autoritu Pána církve zakresluje do aktuální situace církve a sboru.

– **dopisy sborům** – knihu Zj lze rozdělit podle osnovy, vyslovené Vzkříšeným (Zj 1,19): Napiš 1. co jsi viděl – 2. to, co jest – 3. to, co se má stát potom. Dopisy v kap. 2 – 3 představují druhou část, přičemž jsou samozřejmě provázány s první částí. Mají povahu krátkých epístol, všímají si konkrétních problémů konkrétního společenství. Upozorujeme zde na **opakující se textové motivy**:

– **andělu církve píš**: anděl znamená posel. „Posel synagogy“ je doložené označení pro ty, kdo v diaspoře vedli synagogální bohoslužbu. Je tedy pravděpodobné, že „anděl (místní) církve“, tj. sboru, je označení pro toho, kdo vedl bohoslužbu křesťanského sboru.

– **toto praví**: sám obrat upomíná na výzvy a zaslíbení starozákonních proroků. Zatímco oni se často odvolávali na vysvoboditelské Hospodinovy skutky (Iz 43,1; 43,16), prorocké Janovo slovo odvozuje svou autoritu od Vzkříšeného, jehož představuje pomocí symbolických znamení, které se objevily ve zjevení Janovu v 1. kapitole. Tyto motivy Jan „viděl“ (Zj 1,19), přesněji, byly mu ukázány jako znamení Kristovy svrchovanosti, moci a vítězství. Na toto aktuální Kristovo panství odkazuje i své adresáty.

– **vím o tvých skutečích**: biblické „vím“ či „znám“ se nejprve vztahuje ke konkrétní situaci adresáta, zejména jeho nouzi. Tak jako kdysi Hospodin ve svém „zakládajícím přiblížení“ ohlašuje Mojžíšovi „znám jeho bolesti“, tj. otročké sevření Izraele (Ex 3,7), tak nyní Vzkříšený skrze svůdka Jana ohlašuje, že ví o sevření pronásledováním, o svdeckých zápasech, o vřnosti i selháních a polovičatosti svého lidu na konkrétních místech.

– **povzbuzení a napomenutí**: „neboj se“, „rozpomeš se“, „mám proti tobě“, „probuš se“ souvisejí vždy s konkrétní situací sboru. Sedm dopisů není obecnou „typologií sborů“ od „nejživějších“ po „nejmrtvější“ – ale dokladem, že autor listu dobře znal situaci adresátů, sociální, politický a náboženský kontext a z toho vyplývající ohrožení a výzvy. Napomenutí Vzkříšeného je zakresleno do konkrétnosti místa. Z čehož částí mj. vyplývá, že ani pronásledováním nebyly všechny sbory ohroženy stejně.

– **kdo zvíťazí**: závěrečné zaslíbení má funkci jakéhosi „přehledu k cíli“. Teď se vám stmívá, nevidíte cíl, připadá vám nenávratně ztracený, ale pohleďte, co je tam pro vás nachystáno. Jde o povzbuzení k vytrvalosti a posile k překonání překážek. Závěrečný „přehled“ je zároveň spjat s úvodním „vím“: ten, který už teď panuje a jemuž záleží na situaci jeho lidu, nepochybně prokáže své vítězství. Proto jeho autoritu má teď jeho lid respektovat a na jeho vítězství se těšit. Tento motiv je podstatný i vzhledem k adventnímu zařazení úlohy.

– **židé jako nepřátelé** – texty některých listů zmiňují jako nepřátele „ty, kdo si říkají židé, ale nejsou“, „synagogu satanovu“. (Zj 2,9; 3,9) Listy odrážejí situaci pronásledování, kdy židé měli statut tolerovaného náboženství, kdežto křesťané, kteří se ze synagogy viditelně vydělili, už ne. Podle některých výkladů se mezi křesťany objevila myšlenka zřít se Ježíše jako Mesiáše–Krista a znovu se ukrýt pod „deštník“ tolerovaného náboženství. Podle jiných naopak docházelo k tomu, že křesťané byli pro svou stále zřetelnější odlišnost ze synagogy vypuzeni, aby v době prosazování císařského kultu a rozjitřených vášní lůzy neohrožovali její zvláštní statut. S mladšími můžete problematiku vynechat, starším můžete vyložit toto dějinné pozadí – a upozornit, že ostrost odsudků je mj. projevem prvního rozchodu církve a synagogy („porozvodové“ odsuzování bývalého partnera).

– **Nikolaité, učení Balámovo** – jsou pravděpodobně hnutí, inspirovaná gnozí. Pohrdala „tlesnou“ stránkou lidského života (vřné vztahy, práce, rodina, pospolitý život – politika) a soustředila se na vymanění z tohoto „uvěznění“ v tlesnosti a každodennosti. Přitom však často docházelo k tomu, že vyznavaři těchto směrů svým výstrelkům nekladli žádné meze. Proto je hnutí přirovnáno k mágovi Balaámovi, který podle Nu 24 nakonec svedl Izrael, a k jedné z nejvykřeštěnějších propagátorek baalovského modlářství v Izraeli, královně Jezábel (srv. 1Kr 16–19 a 22).

3. FORMULACE TÉMATU

V různých těžkých situacích potřebuje každý z nás slyšet – nebo říct, něco, co nás povzbudí, nakopne, napomene. Také společenství sboru může procházet nějakým složitým – může to být pronásledování a z nějakým plynoucí beznadějí, může to být naopak blahobyt, ve kterém přestává být vidět, co je opravdu důležité. Presbyter Jan píše sborům právě to, co do své situace potřebují slyšet. Víra ve vzkříšeného Krista pomáhá vidět

ČÍM ZAČÍNÁ NADĚJE

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

---

sebe sama a své společenství reálné, nepropadat zoufalství, ani když je přítomná skutečnost tíživá, ohrožující a plná děsů, a mít výhled k budoucnosti Božího království.

4. VYKLADAČSKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

– vždycky znova je potřeba připomenout si, že „apokalyptika“ není odpověď, ale reakce na stávající situaci.

Tento rozpor mezi formou (odhalení budoucnosti) a záměrem (povzbudit a napomenout určité společenství v určité situaci) se těžko vysvětluje dospělým, natožpak dětem. Využijte maximálně pracovního listu – a dopis pro svůj sbor zkuste napsat podle osnovy „od koho“ – „andělu našeho sboru“ – „vím o tvých skutcích“ atd. Těžiště by mělo být v rozhovoru, co nás trápí a co nám jde dnes v našem společenství – odtud by se měl rozhovor přenést k výkladu biblického textu – a pokusit se TAKÉ PRO NÁS zpracovat jeho impulsy. Může se ukázat, že to úplně nejde; potom lze dětem vyložit, že bible není úplně jednoduše přesaditelná.

– můžete také pracovat s rozparem mezi situací většiny adresátů (pronásledování a jeho hrozba, ohrožení zavádějícími bludy) – a situací naší (svoboda pro církev, bezpečí). Ohrožuje něco církev, když ji nic/nikdo neohrožuje zvenčí?

– svět antiky bývá v dějepise uváděn jako příkladné období vzdělanosti a rozvoje kultury. Římská říše zase jako společnost, kde vládlo právo. Upozorněte děti, že v perspektivě rané církve nesla tato společnost nepřátelské, násilnické, leckdy až totalitní rysy.

– žánr dopisu nesl ve starověku jistou obvyklost (patřilo k němu uvést odesílatele a adresáta s funkcemi, tituly apod.) Tím nabýval významu i jeho obsah. Dopisy bývalo zvykem uschovat a číst opakovaně. Dnešní esemesky a e-maily (vzhledem k jejich množství a snadnosti odeslání) mají oproti tomu jepší život – i význam. Děti navíc nemají ještě zkušenost s dopisem, kterým se oznamuje nepřítel na střední a vysokou školu.

5. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

a) poznámky a osnova pro **mladší** školní věk:

Soustřeďte se především na to, že Jan posílá sborům povzbuzení. Sám je uvězněn v pracovním táboře. Zdrázněte, že nepíše jako „zdravý“ „nemocnému“ ale ze stejné, ne-li horší situace. Odvahu a naději k takovému poselství dává právě víra ve Vzkříšeného Krista

I. Motivace

II. Pronásledování, Jan deportován na Patmos

III. Povolení napsat listy sedmi různě ohroženým sborům

IV. Důležité je napsat, jak to vidí Odesílatel

V. Co bychom napsali my? (viz pracovní list)

b) poznámky a osnova pro **střední a starší** školní věk:

Rozveďte i konkrétní napomenutí a povzbuzení. Nemusíte podrobně probrat obsah všech sedmi dopisů – vyberte některý z nich nebo jen základní témata. Dojdete-li k poslednímu bodu osnovy, mluvíte nejen o tom, co byste napsali svému sboru, ale také o Janově motivaci – byl pověřen Vzkříšeným. Můžeme být i my pověřeni k tomu, abychom takto svédecky zápasili o svůj sbor, církev?

I. Motivace – čím začíná naděje

ČÍM ZAČÍNÁ NADĚJE

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangelnet.cz>)

II. Pronásledování, Jan deportován na Patmos

III. Pov??ení napsat listy sedmi r?zn? ohroženým sbor?m

IV. Kým je pro ohrožené spole?enství Odesílatel – Kristus

V. Co ví a ?eho si všímá – solidarita, povzbuzení a napomenutí

VI. Zaslíbení: poslední není nep?átelství ani schopnosti sboru, ale Kristovo vít?zství

VII. M?žeme být pov??eni n?co napsat my? (viz pracovní list)

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDE?KA ŠORMA

Obrázek m?že sloužit bu? jako motiva?ní uvedení nebo jako aplikace výkladu.

V prvním p?ípad? nechte d?ti na za?átku napsat dopis o svém sboru. Na to m?žete navázat tím, že takové dopisy psal také Jan na za?átku církve v situaci pronásledování. Mladším je m?žete p?evypráv?t, se staršími si je m?žete p?e?íst. Spole?n? pak mluvíte o tom, zda a jak se dopisy d?tí a dopisy Janovy liší a pro? tomu tak je. P?itom m?žete dojít k tomu, že nad?je za?íná up?ímností v??i sob?.

V druhém p?ípad? vyzv?te d?ti po výkladu, který zd?razní otev?ený a sebekritický pohled jako p?edpoklad nad?je, aby napsaly obdobný dopis o svém sboru. Spole?n? si je pak p?e?t?te a mluvíte o tom, zda d?ti byly jen kritické, nebo um?ly ocenit jako Jan i dobré v?ci.

Pokud se d?ti vrací do shromážd?ní, m?žete v n?m s vysv?tlením, pro? d?ti dopisy psaly, n?které p?e?íst.

7. LITURGICKÝ RÁMEC (vstup, písn?)

Žalm 7,10b — Dej, a? spravedlivý stojí pevn?, Bože spravedlivý, jenž zkoumáš srdce a ledví!

8. VYPRÁV?NÍ A NÁPADY PRO P?EDŠKOLNÍ V?K

-

9. VYPRÁV?NÍ PRO ST?EDNÍ ŠKOLNÍ V?K

I. ?ÍM ZA?ÍNÁ NAD?JE

Podle ?eho poznáte dobrého u?itele nebo trenéra? Je to ten, který vás moc nehoní, nebo ten, který vás upozor?uje na chyby? Jaký by to by u?itel angli?tiny, kdyby vás nechal anglická sloví?ka vyslovovat po ?esku? Jaký by to byl u?itel hudby, kdyby vás neupozornil na špatn? zahrnou notu? A co dobrý trenér – nechá vás sed?t, když už vás za?ínají bolet nohy? ?ekne vám, co d?láte špatn??

A ješt? podle n??eho je poznáte.... ?ekl bych, že dobrý u?itel i trenér umí pochválit a taky povzbudit své sv??ence k trp?livosti a vytrvalosti a ukáže jim zajímavý cíl, ke kterému sm??ují. A malý sportovec ?i muzikant ví, že to, co se s ním d?je, má smysl, i ta d?ina i leckterá potí?ž, která s tím souvisí, protože je ?eká odm?na. Na n?koho možná p?ímo medaile ?i diplom, n?komu je odm?nou spíše výkon sám – t?eba ub?hnout maratón nebo zahrát t?žkou skladbu, to ?lov?k p?ekoná sám sebe a tím zvít?zí. A pak si vzpomene na svého u?itele nebo trenéra a ?íká si: Dob?e, že m? nešet?il a nutil mne opravovat chyby. Ale on um?l taky po?ádn? povzbudit.“

II. T?ŽKÁ DOBA PRO K?ES?ANY

Z doby apoštolů Pavla a Petra se na chvíli přesuneme asi o pět století dopředu. V mnoha městech už jsou křesťanské sbory a mají za sebou nejednu těžkou dobu pronásledování – za císaře Nerona. Už nežijí pamětníci Ježíšova vystoupení a církev zažívá jiná ohrožení než na začátku.

Římská říše má stále velkou moc a na trůnu sedí císař Domicián. V téhle době se křesťanům daří špatně. Jsou vyhledáváni a vyslýcháni, v Efezu je nový císařský chrám.

Jeden z významných představitelů církve se jmenuje Jan. Je to muž s velkou autoritou, mnozí ho znají, a když něco řekne, tak tomu věnují velkou pozornost. Tohoto Jana římané odvezli na ostrov Pathmos, do pracovního tábora, prý tam vězňové pracovali v dolech, kde se těžila ruda. Nebylo to poprvé a ani naposledy, kdy se někdo mocný na trůnu bál někoho zdánlivě bezmocného, který bylo ovšem odvážný a Bůh mu dával sílu promluvit pravdu, i když to bylo velmi nebezpečné. (Vzpomenete si možná na některé příklady z Bible – proroci...) Jan se nijak neprovinil, ale bylo v zájmu vlády, aby byl vzdálen a nekomplikoval římské akce za povinnou jednotu všech lidí pod vedením císaře, tedy i akce proti křesťanům (kteří císaře uctívat a ve všem poslouchat nemohli). Je velmi pravděpodobné, že Jan během tohoto pronásledování křesťanů také zahynul.

III. JANOVO POVOLÁNÍ

Jan se jednou, snad v neděli, v tomto dni plném moci a přítomnosti vzkříšeného Krista, dostal do zvláštního stavu, v němž vidí nevidané a slyší neslychané. Dostává úkol napsat sedm dopisů sedmi sborům v Malé Asii. A Jan slyší, co jim má psát:

IV. DO SBORU V EFEZU PIŠ

Vím o vaší vytrvalosti, že to u vás není lehké. Zvlášť když chodí různí lidé, vydávají se za kazatele, a přitom jsou to podvodníci a lenoši. Chválím vás také, že jste pro svou víru ochotni i trpět a něco obětovat. Ale chtěl bych vás podpořit, abyste pořád byli tak horliví a stateční jako dřív, na začátku. Není to jednoduché vydržet, ani v závodě, ani při práci, ani při učeních. Ale nezapomente, že kdo vydrží, dojde k cíli, uvidí a ochutná dobré plody víry. (Jako když po celoroční vytrvalé práci můžete sklídit dobré ovoce.) Cesta víry vede ke stromu života, jeho plody jsou dobré. A tak vytrvejte!

V. DO SBORU VE SMYRNĚ PIŠ

Vím, jak na tom jste. Vím o vašem soužení, problémech a chudobě. Vydržte. Možná to ani nevíte nebo nevidíte, ale máte mnoho, máte se o co opírat. Vím, že se vám posmívají, ale nebojte se. Přichází těžký čas, mnozí možná budou ve vznešení a v ohrožení života. Bude to těžká zkouška. Držte se víry. A dostanete vítězný věnec života (jako když vítěz na olympiádě dostává vavřínový věnec).

Naslouchejte pozorně: ten zápas je těžký, ale není marný, má slavný cíl. Bojujte boj víry, bojujte za Ježíšem, od jeho lásky vás nemůže odloučit ani život, ani smrt. Opravdu – ani smrt!

VI. DO SBORU V PERGAMU PIŠ

Vím, kde bydlíte. Ve vašem městě je krásná knihovna, největší na světě (těch knížek a těch moudrů a taky nemoudrů v nich). Máte tam i krásné památky – to je jistě hezké bydlet v takovém městě (jenomže tou hlavní památkou je oltář zasvěcený Diovi, modle). Jsou u vás báječné lázně – mramorový bazén, bahenní zábaly, starověké fit-ness centrum, pobyty v podzemí pro ty, co špatně dýchají (jenže to všechno je vlastně svatyně boha Asklépia).

Vy, křesťané v Pergamu, jste věrní. Skoro ani nevím, co se vám dá vytknout. Snad jen, že jste příliš shovívaví k jiným náboženstvím a jejich bohům, k cizím naukám a nemoudrům. Nevím, jestli mlčíte ze slabosti či z laskavosti, ale nemůžete přece přijímat každý názor, který se objeví. Nemůžete se účastnit všech akcí. Nelze všechno trpět.

ČÍM ZAČÍNÁ NADĚJE

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Vytrvejte, stojt za to nejít vždycky s davem a umt být jiný.

Kdo vytrvá, dostane bílý kamínek a na n?m bude jeho nové jméno. Však víte, že ti co vytrvali t?eba ve válce, dostali plaketu, ?i ?ád – osobn?. Takový ?ád ?i kamínek funguje jako volná vstupenka. Také do budoucí radosti.

VII. DO SBORU V THYATIRÁCH PIŠ

Vím, jak to u vás je, že váš sbor kvete. Ví se o vaší ví?e a lásce, že si vzájemn? pomáháte, jste sbor ?inorodý, tak by to m?lo být. Jist? je to radostné a posilující se s vámi setkat.

Jen jednu v?c chci vám zd?raznit – jde o tu ženu, která je jako Jezábel, manželka krále Achaba, a strhává mnohé na špatnou cestu. Má velký vliv, snad kouzlo osobnosti, snad si chce získat autoritu, možná umí promluvit, ale nenechte se jí ovlivnit, nevede vás dobrým sm?rem.

Bránit se není složité – prost? se držte se toho, co jste p?ijali (totiž dobrou zprávu o tom, že Boží království je blízko). Držte se toho, co znáte, a nenechte se rychle nadchnout n?ím novým, i když je to t?eba na první pohled zajímavé. Uvidíte, že to má krátký dech. To co jste p?ijali, apoštolskou zv?st o Ježíši – to je dobrý základ, který vám sta?í.

VIII. DO SBORU V SARDÁCH PIŠ

Váš sbor ješt? existuje, má své razítko, seznam ?len? a program práce, ale k?es?anský život, živá víra už vyprchala, popravd? ?e?eno: je to mrtvý sbor. Ale nejste odepsaní (jinak by už ani nem?lo cenu vám psát). U našeho Pána nikdo není odepsaný, on p?ece nedolomí nalomenou t?tinu a nehasí ?adící knot. Bu?te bd?lí, probu?te se a posiln?te se. Podpo?te to, co ješt? zbývá, a ty, kte?í ješt? zbývají.

Mnoho vám chybí, leccos nezvládáte, nic si nenamlouvejte. To je první p?edpoklad obnovy – na nic si nehrát, p?iznat chybu (pokání se tomu ?íká). A vzpome?te na to, co jste slyšeli a p?ijali, na vypráv?ní o tom, jak byl B?h s Izraelci, na vypráv?ní o Ježíšovi a u?ednících, o síle od Boha, která provázela mladou církev (Duch svatý se té síle ?íká), vzpome?te, co jste slyšeli, a jednejte podle toho.

A když se té síle od Boha otev?ete, zvít?zíte. A dostanete bílá roucha na znamení vít?zství (však jste n?kdy vid?li, že vít?z cyklistického závodu dostává za odm?nu nový dres). A budete zapsáni v Knize života.

IX. DO SBORU VE FILADELFII PIŠ

Vím o vaší výdrži, jste state?ní, obstáli jste v t?žkých dobách, udrželi jste víru. A poznají to i ti, co vás podce?ovali. ?eká vás však ješt? další zkouška, t?žká, p?ijde na celý sv?t. Držím vám palce, myslím na vás, nebojte se.

A když vydržíte t?žké ?asy, bude mít napo?ád místo u Boha, v jeho blízkosti.

X. DO SBORU V LAODIKEJI PIŠ

Vím, jak tomu u vás je. Jste takoví mdlí, nemastní neslaní, ano vlažní. Nedokážete se pro nic nadchnout, ani se nad n?ím zd?sit. Nejste ani jako osv?žující studená voda nebo džus, ani jako lé?ivé horké prameny nebo teplý ?aj v zim?. Vy jste spíš zteplalá minerálka nebo vychladlá polévka, to se prost? nedá požívat. (Sami víte jaké je to setkat se s n?kým, komu je všechno jedno, kdo se nemíní vzrušovat, kdo je bezbarvý, polovi?atý, vlažný.)

Je to tím, že jste bohatí? Myslíte si, že jste bohatí – máte banky, od?vy na vývoz, léka?skou školu a výrobnu lék?, ?ilý obchod. ?íkáte, že nic a nikoho nepot?ebujete, tak moc zajišt?ní jste. Skute?n? nikoho nepot?ebujete? Ani Pána Boha ?

ČÍM ZAČÍNÁ NADĚJE

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Ta potíží je, milí laodikejští, v tom, že ve skutečnosti jste ubozí, slepí a nazí. I když máte konto, jste obleženi podle poslední módy, i když máte kdovíjaké léky.

Nelíbí se vám, co píšu? Kdyby mi na vás nezáleželo, dávno bych se o vás nezajímal a mohl bych nebeský klid.

Nekupujte pozlátka, podívejte se pořádně kolem sebe, a snažte se získat, co je doopravdy cenné, co má hodnotu třeba až na druhý, možná až čtvrtý nebo pátý pohled – něco, co vydrží v ohni, ve zkouškách, v bouřích, něco, co neztratí cenu při inflaci, povodních, nesežerou to moli nebo rez. Hledejte to, co nabízí Bůh.

Stojím před dveřmi a tluču. A kdo zaslechne můj hlas a otevře mi, k tomu vejdu a budeme spolu ve večer. To je odměna v cíli pro ty, kdo vydrží na dobré cestě. Společná večer s Kristem v radosti u prostřeného stolu.

XI. SEDM SBORŮ

Sejm dopis sedmi sborů. Každý je jiný. (Byli jste už někdy na bohoslužbách v jiném sboru než je ten váš?) Některí slyší napomenutí, jiní více povzbuzení.

Ten kdo ty dopisy píše, je zná. Ví, kdo potřebuje povzbudit, protože je v těžkostech, ví kdo potřebuje spíše upozornit na chyby. A všichni potřebují výdrž a naději na cíl a odměnu.

Ten kdo ty dopisy píše je Učitel s velký U, trenér s velký T. Jejich Pán, který je má rád a myslí to s nimi dobře. A co myslíte, že by napsal vašemu sboru?

Pane Bože, díky za každou radu, kterou nám dáváš do života, abychom nebloudili. Díky, že nás stále povzbuzuješ, abychom se rozhodovali pro dobro. Díky, že nám dáváš sílu vytrvat. Amen.

10. NÁMĚTY K ROZHOVORU

Vzpomenete si na biblické svátky, kteří museli svou víru osvědčovat tváří v tvář přesile a zvládnutí mocných? (např. Daniel)

? Víte o tom, že dopisem se můžete zastat pronásledovaných křesťanů nebo lidí, kteří jsou nespravedlivě pronásledováni a vzrůni?

? Slyšeli jste o Amnesty International nebo o hnutí ACAT (křesťané proti mučení)?

? Myslíte, že je správné o nepřijemných věcech, jako je pronásledování, zavražďování, násilí páchané na nevinných mluvit před Vánocemi? Nemělo by se s tím počkat na jinou, vhodnější příležitost? (pokud se rozvine na toto téma rozhovor, můžete upozornit, že „stín římského panství“ se objevuje v Lukášově připomínce římského císaře Augusta, a v Matoušově podání jsou vražděni betlémské nevinné – evangelium se v žádném případě nevyhýbá jiným nespravedlnostem ani zvrstvením)

11. A JEŠTĚ SE OHLÉDNĚTE...

Převyprávění příběhu:

Odkaz na pracovní list: [V1 Čím začíná naděje](#)

Odkaz na píseň: [To já ó Pane můj \(SV331\)](#)

Odkaz na píseň: [Neskládejte v mocných naději \(EZ632\)](#)

Odkaz na píseň: [Svítá nově den \(SV316\)](#)

ČÍM ZAČÍNÁ NADĚJE

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Odkaz na píseň: [Můj Pán všechny svolá \(SV193\)](#)

Odkaz na píseň: [Kam v soudu den \(SV136\)](#)

Odkaz na píseň: [Přímluva \(SV21\)](#)

Odkaz na píseň: [Bojujte, bojujte dál \(SV17\)](#)

Odkaz na píseň: [Již vstaňme, bratři, vstaňme již \(EZ361\)](#)

Odkaz na píseň: [I když jsem denně ve srabu \(SV91\)](#)

- [Vánoce](#)
- [Pozvání na cestu - Skutky](#)
- [Školní](#)

Odkaz na zdroj: <https://katecheze.evangnet.cz/katechetické-přípravy/cim-zacina-nadeje>